

SKATTANEVNDIN

Kristina Háfoss, landsstýrskvinna við figgjarmálum, hevur sett eina skattanevnd

um til broytingar, ið hava við sær, at al-manna-veitingarnar ikki taka burtur figgjarliga fyrimunin hjá hesum bólkum at arbeiða.

- Eisini skal nevndin koma við tilmælum til, hvussu skatta- og avgjaldsskipanin kann umskipast soleiðis, at hon verður meira gjøgnumskygd og einføld fyri skattgjaldaran.
- Tilmælini mugu samantlagt ikki økja um inntøkuójavnan í Føroyum, heldur hinvegin.
- Tilmælini skulu samantlagt verða fult figgjað.
- Tilmælini skulu verða so ítøkilig, at tey eru búgvín til politiska viðgerð. Har tað verður mettt neyðugt, skal nevndin koma við uppskoti til skiftisskipan í sambandi við íverksetan av tilmælinum.

Kappingarføri

Fyrsti parturin av arbeiðssetninginum snýr seg um at gera føroyska kappignarføri betri. Hetta skal gerast fyrri at fólk búseta seg her og so fyrirkur gera iløgur í Føroyum.

Spurningurin um kappingarføri á fleiri økjum, bæði tá ið tað snýr seg um persónlig viðurskipti hjá borgarunum og hjá fyrirkum, er ein spurningur, sum javnan er uppi at venda.

Føroyskar fyrirkur hala, at mongu avgjaldini og øgu lönirnar ger, at tær ikki eru kappingarførar við onnur lond. Ofta verður í fiskivinnuni til Íslands, har tímalønin er munandi lægri.

Eitt annað parameter eru heilsu- og onnur viðurskipti í Føroyum. Áðrenn fólk flyta hendarv egin, so verður ofta hugt eftir um skúla- viðurskiptini eru eins góð í grannalondunum, ansingar-

møguleikarnir, eldrarøktin og so framvegis.

Ein onnur uppgáva hjá nevndini er finna fram til, hvørjar serskipanir eru í føroysku skattaskipanini við frádráttum og øðrum. Nevndin skal koma við uppskoti um hvussu vit heldur gjalda skatt eftir evnum, heldur enn hvat slag og hvaðani inntøkan stavar.

Her verður í stóran mun hugsað um serskipan fyri fiskimenn og skipanir fyri føroyingar, sum vinna pening í øðrum londum.

Ein annar spurningur hjá nevndini er at finna fram til, hvørjar broytingar eru hendar og hvørja ávirkan tað hevur, at alt r meira alheimsgjørt. Bæði kapitalur, nýtsla og arbeiðsmegi eru meira flytifør. Nevndin skal siga, hvussu tað almenna tryggjar sínar inntøkur, hóast hesar broytingarnar.

Kommunur og land

Ein spurningur, sum altíð er aktuellur og er vorðin tað uppáttur meira eftir at kommunurnar yvirtóku eldraðkið, er býtið av pengum millum land og kommunur.

Nevndin skal kanna, hvussu skattaskipanin tryggjar hetta og samstundis ger, at betri haldføri fæst í búskapin.

Nevndin sskal eisini koma við uppskoti um, hvussu besta figgjarstýringin verður gjørd.

Eitt annað mál, sum hevur verið nógv frammi í seinastuni, er hvat slag av orku vit skulu brúka í framtíðini.

Politikararnir vita væl, at besti máttin at stýra forbrúkinum er gjøgnum avgjöld og prísir, men nú vilja tey hava nevndina at koma við einum uppskoti um, hvussu avgjöld og minni avgjöld, kunnu skunda undir

verandi gongd, so vit fara at brúka meira orku frá varandi orkukeldum.

Fólk, sum fáa almanna-veitingar merkja væl ávirkanina av skatti og mótrokningum. Í ávísu førum er skipanin so sett saman, at tað ikki loysir seg hjá summum av hesum at arbeiða.

Nevndin skal gera eitt tilmæli um, hvussu ein skipan kann gerast, sum ikki tekur figgjarliga fyrimunin at arbeiða, burtur frá teimum, sum fáa almanna-veitingar.

At gjøgnumskygni er í skattaskipanini metir landsstýrskvinnan við figgjarmálum, hevur stóran týðning.

– Tað er umráðandi, at skattaborgarin veit, hvat hann skal gjalda og hvussu komið verður fram til, hvat skattgjaldarin skal rinda, sigur Kristina Háfoss.

Treytirnar

Uppgávnar hjá skattanevndini er nógvur og stórar. Serliga eru tað tilmælini, sum tað fer at taka tíð at gera.

Nevndin skal koma við tilmælum, sum eru fult figgjað. Tað vil siga, at minka skatturin ella avgjaldið onkustaðni, so skal tað takast inn aftur onkra aðrastaðni.

Við øðrum orðum, sleppur onkur við at gjalda minni, so skal onkur annar gjalda meira.

Inntøkuójavnan má ikki gerast størri enn hann er – heldur hinvegin, stendur í setninginum hjá nevndini.

Í arbeiðssetninginum verður nevndini eisini álagt at gera tilmælini so ítøkilig, at tey eru klár tileina politiska viðgerð. Og har tað er neyðugt, skal eisini verða lagt upp til eina skiftistíð, tá ið tilmælini verða sett í gildi.